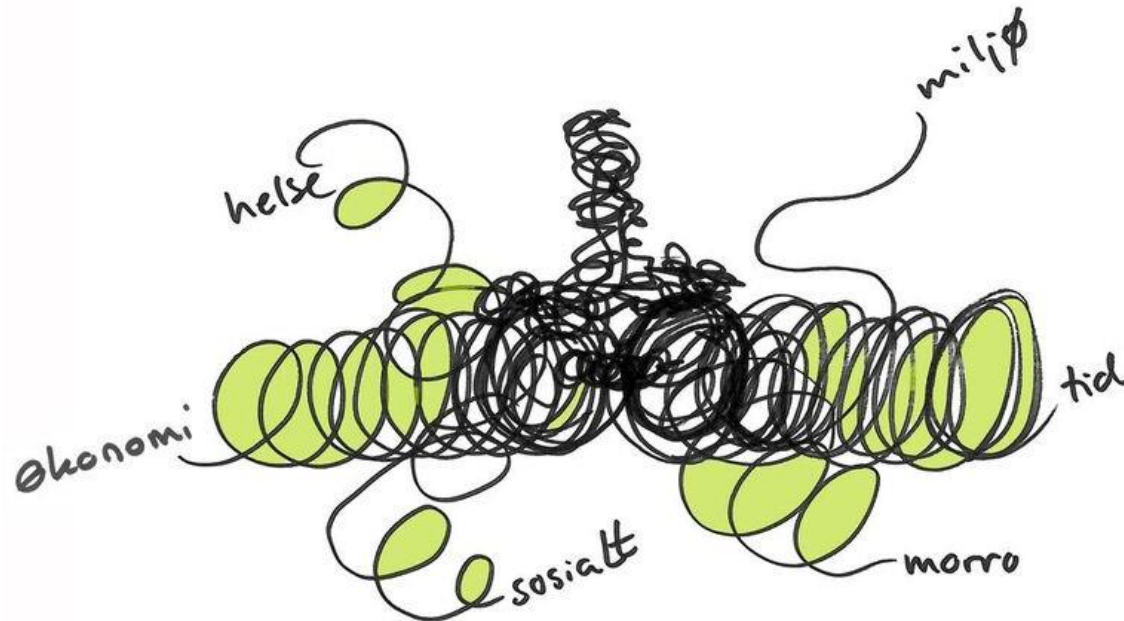

Kortreist kvalitet

Hva betyr omstilling til et lavutslippssamfunn for kommunesektoren?

Bakgrunn

- Klimautfordringen krever omstilling og 80-90 % reduksjon av klimagassutslippene fram mot 2050
- Klimautfordringen er et gjenstridig (wicked) problem som kan kreve både nye prosesser, tiltak og institusjoner.
- Kommunesektoren har vært drivkraft bak mange positive resultater både nasjonalt og internasjonalt.
- Erfaringene fra arbeidet med klima- og bærekraftsarbeidet siden 1980-tallet gjør det viktig å utforske og utnytte kommunesektorens potensial som omstillingsaktør.

Prioriterte tema

TRANSPORT	Produksjon, bruk av kjøretøy samt bygging og drift av transportinfrastruktur.
BYGG	Produksjon av materialer, bygging og drift og ombygging av eiendommer.
MAT	Dyrking/produksjon, distribusjon bruk av næringsmidler (inkl. drikkevarer).

- *Også indirekte utslipp (kretsløpsperspektiv med gjenbruk/gjenvinning).*
- *Relevant for mange lokalt (innbyggere, kommune, næringsliv m.fl.)*
- *”Innganger” for utvikling av lokale og regionale strategier.*

Tiltak på flere nivå

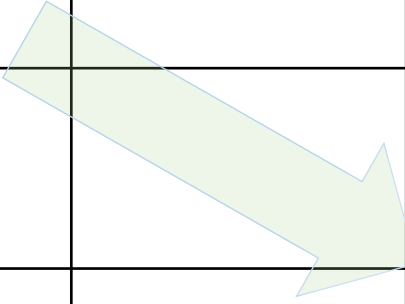
Nivå I: Effektivisering	Tilpasning innenfor dagens strukturer (optimalisering).
Nivå II: Utvikling	Overgang til strukturer som er mer klimaeffektive.
Nivå III: Omstilling	Forebygging av behov for ressurs- og energibruk.

Tiltak - eksempler

	BYGG	TRANSPORT	MAT
NIVÅ I	<ul style="list-style-type: none"> Mindre energitap i bygg. 	<ul style="list-style-type: none"> Mer drivstoffgjerrige motorer. 	<ul style="list-style-type: none"> Redusert svinn i verdikjeden (dyrking, distribusjon, forbruk).
NIVÅ II	<ul style="list-style-type: none"> Bruk av fornybare energikilder. 	<ul style="list-style-type: none"> Infrastruktur og kjøretøy med mindre økologisk fotavtrykk. 	<ul style="list-style-type: none"> Lokal dyrking som gir redusert energi- og ressursbehov.
NIVÅ III	<ul style="list-style-type: none"> Sambruk- og delingsløsninger av bygg og uterom med økt intensitet. 	<ul style="list-style-type: none"> Utdanning, rekreasjon, diagnostisering, arbeid mv uten transportbehov. 	<ul style="list-style-type: none"> Økt andel mat basert på vegetabilske kilder (lavere i næringskjeden).

Utvikling av styring og ledelse også nødvendig

Styring og ledelse:	Enkel	Reflektert	Transformativ
Tiltaksnivå:			
I Effektivisering	Tradisjonell mål- og resultatstyring i kommunen		
II Utvikling			
III Omstilling			Samarbeidsdrevet og radikal innovasjon i lokalsamfunnet

Kortreist kvalitet gir vinn-vinn løsninger

- Omstillingsarbeidets fokus er å styrke lokale (kortreiste) kvaliteter og utnytte lokale og regionale fortrinn.
- Lavutslippsutfordringen erkjennes som en viktigere rammebetingelse.
- Endrede rammebetingelser både vanskeliggjør dagens (etablerte) løsninger og styrker mulighet for nytenkning og innovasjon.
- Det søkes løsninger som innebærer samarbeid og ressursdeling på en måte som gir synergieffekter og vinn-vinn løsninger.
- Kretsløpsøkonomisk tilnærming gir økt mulighet for vinn-vinn løsninger i utvikling av tjenester, områder, steder og byer.
- Flere mål realiseres samtidig (utslippsreduksjon, klimatilpasning, helse, byliv, kommuneøkonomi, sysselsetting, grønt skifte, sosiale kvaliteter, inkludering mv).

Kommunen som omstillingsaktør

- Koordinert bruk av egne roller (myndighet, tjenester, eiendom og infrastruktur, eier, samfunnsutvikling)
- Katalysatorledelse for å styrke samarbeidsdrevet innovasjon på tvers av fag og aktører.
- Tiltak på både nivå I, II og III parallelt
- Løpende (dynamisk) institusjonalisering av omstillingsarbeidet.
- Samarbeid med staten om å adressere viktige spørsmål.
- Videreføre internasjonalt samarbeid med lokale og regionale myndigheter.

Strategisk plattform – en dynamisk prosess

- Grunnlag for lokalt og regionalt omstillingsarbeid (planer, organisasjonsutvikling, prosjekter, etc.)
- Rammer, prinsipper, ambisjonsnivå, visjoner, prioriterte satsninger mv tilpasset lokalt mulighetsrom.
- Tydelige politisk ledet med aktiv administrativ tilrettelegging.
- Deltakelse fra innbyggere, kommunens virksomheter, næringsliv, frivillighet m.fl. i både strategiutvikling og tiltaksarbeid.
- Dynamisk samspillet mellom kontekstforståelse, strategiutvikling og institusjonalisering.

Kommunesektoren kan lede an i omstillingen

- Betydelig legitimitet
- Sterk demokratisk forankring
- Økonomisk betydelig (omsetning, ansatte, virksomheter)
- Stort nettverk lokalt, regionalt, nasjonalt og internasjonalt.
- Betydelige resultater og erfaringer både mht innovasjon generelt og klima og bærekraft spesielt.